

Vejledning til forskellighedsdug

Til læreren / pædagogen / den voksne

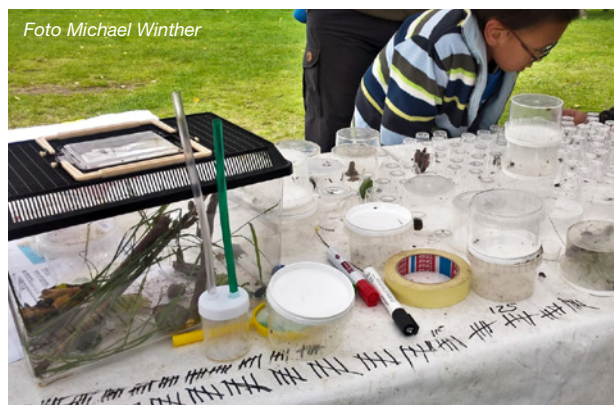
Med forskellighedsdugen kan du sammen med børnene udføre en Børne-Bioblitz uden hjælp fra eksperter. En Børne-Bioblitz er en undersøgelse af diversiteten af liv i et afgrænset område og i et afgrænset tidsrum. Man tager så at sige et øjebliksbillede af, hvad der kan findes af liv lige her lige nu.

Der findes mindst 40.000 arter af planter og dyr i Danmark, og ingen kender dem alle. Med denne forskellighedsdug kan børnene blive bekendte med hvor mangfoldige de livsformer, der findes lige udenfor døren, er.

Forskellighedsdugen har, som navnet siger, fokus på dyrenes forskelligheder. Med et dyr foran jer, kan I besøge de forskellige grene på forskellighedsdugen, og dermed opøves barnets evne til at se detaljer, ligheder og forskelle. Det er ikke et artsnavn, der er målet for brugen af forskellighedsdugen, men derimod at kunne iagttage og notere sig forskelligheder.

Forskellighedsdugen bruges således:

1. Udvælg et afgrænset område, som I vil undersøge for liv.
2. Afsæt det tidsrum, som I vil udføre undersøgelsen i.
3. Opret en base, hvor forskellighedsdugen kan foldes ud, med en skueplads, hvor børnenes fangstglas kan stilles på et bord, en plade eller i fotobakker, så de ikke vælter. Det er vigtigt, at det er nemt for børnene at se ned i glassene. Det er også vigtigt, at glassene ikke placeres i direkte sol.
4. Børnene får nu til opgave at finde så mange forskellige dyr som muligt. Det vil sige, at de, ved brug af forskellighedsdugen, skal sikre sig, at det nye dyr de kommer med, er forskelligt fra de allerede fangede dyr. Er det lig med et af de dyr, der står på skuepladsen, skal det lukkes ud igen, hvor barnet fandt det. Er det et nyt dyr, placeres det på skuepladsen.
5. Send nu børnene ud for at fange alle de smådyr de kan, dog kun ét dyr ad gangen.
6. Når et barn kommer tilbage til basen med en fangst, hjælper den voksne barnet med at gennemgå dyret i forskellighedsdugens grene.
7. Dyret i glasset placeres nu på skuepladsen, og barnet får et nyt glas og skal nu finde et nyt dyr.
8. Når den aftalte tid er gået, kan antallet af forskellige dyr optælles.
9. Alt efter børnenes evner og alder, kan I gå i gang med nogle af nedenstående opgaver.
10. HUSK at lukke dyrene ud igen, hvor I fandt dem, når I er færdige med at undersøge dem.

Logbogsarket bruges således:

Lad børnene udfylde en side for hvert nyt dyr, de fanger. Siden viser en lille forskellighedsdug, hvor børnene kan sætte ring om den mulighed, der passer bedst på deres dyr. På den måde kan de visuelt sammenligne beskrivelserne efterfølgende. Større børn kan selv skrive flere ord på, som passer til dyret.

Hent og print logbogsarket her:

<https://kriblekrable.dk/materialer/#udgivelser>

Afgrænsninger

I kan arbejde med forskellige afgrænsninger:

Afgrænsning i areal: Skolegården, legepladsen, en busk/et træ på legepladsen, legepladsens krat i hjørnet, plænen, naturen lige uden for hegnet, vores sø, vores skov, vores eng, under noget, i faldfælderne, lyslokningen eller på væggene. Det kan også være en "mikro-bioblitz" på 1x1m, hvor I afgrænser undersøgelsen til 1 m², fx med to tommestokke.

Afgrænsning i tid: Formiddagen på legepladsen, eftermiddagen på legepladsen, en lektion, to lektioner, en hel skoledag, en vinterdag, en forårsdag, en sommerdag, en efterårsdag, en time, to timer osv.

Afgrænsning i dyregruppe: Kun biller, kun mariehøns, kun snegle, kun edderkopper, kun dyr på blomstrende planter, kun dyr under sten, træ, plader mm, kun fluer, kun dyr med ben, kun dyr uden ben, kun sorte dyr, kun flotte dyr osv.

Gentag gerne Børne-Bioblitzten samme sted, men på forskellige tider af døgnet eller på forskellige årstider. Kan I se forskel på fangsten?

Opgaver efterfølgende:

1. Tegn et af de dyr, du har fanget. Gå herefter sammen med en makker og sammenlign jeres to dyr. Hvor er lighederne? Hvor er forskellene?
2. Prøv at sortere de dyr I har fanget. Sorter fx efter antallet af ben, efter farve, efter størrelse osv. Lad jer inspirere af grenene på forskellighedsdugen.
3. Lad børnene beskrive, hvor de fandt de enkelte dyr. Findestedet kan sige meget om dyrets levevis.
4. Diskutér hvorfor dyret ser ud, som det gør. Hvad bruger det vedhængen til? Hvilken fordel er det for dyret at have netop den facon? Hvorfor mon dyret har den farve?

Indrapportering

I forbindelse med afholdelse af et lokalt Børne-Bioblitz, opfordres I til at indrapportere jeres mange spændende fund på hjemmesiden arter.dk.

På den måde kan I samle alle jeres fotos ét sted, og I har mulighed for at sammenligne, når I senere laver en tilsvarende Børne-Bioblitz i samme område. I kan også fremsøge andres rapporter og finde ud af, hvad børn i resten af landet har fundet.

Hvis I gennemfører en Børne-Bioblitz sammen med jeres lokale naturvejleder, kan I sikkert få hjælp til at artsbestemme nogle af dyrene og til at lægge fotos op på arter.dk.

Foto Naturhistorisk Museum Aarhus

I kan også selv oprette en profil og lægge fotos op. Man behøver ikke at have et bud på dyrets artsnavn, men billedet skal gerne være vellignende. Måske kigger nogle nørder jeres fotos igennem og kommer med et bud på artsnavnet på jeres fund.

Hvis I husker at skrive "Krible Krable 2021" i feltet "Tilføj evt. beskrivelse af dit fund", så kan alle andre Krible Krablere gå ind og beundre jeres fund.

På siden arter.dk kan I også læse mere om stort set alle danske arter, hvis I er nysgerrige på at vide mere. Inden længe vil man også kunne tilgå databasen via en app, som I kan have med ud på tur.

Foto Naturhistorisk Museum Aarhus

